

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 22 września 1997 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych oraz mierniczego górniczego i geologa górniczego.

Na podstawie art. 68 ust. 2 i art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 111, poz. 726) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 października 1994 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych oraz mierniczego górniczego i geo-

loga górniczego (Dz. U. Nr 109, poz. 522) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 skreśla się wyraz „naukowe” oraz przecinek przed tym wyrazem;
- 2) w § 2:
  - a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
    - „4) wymaganiach zawodowych — rozumie się przez to:
      - a) ukończenie odpowiedniej szkoły potwierdzone dyplomem lub świadectwem wydanym zgodnie z obowiązującymi przepisami,
      - b) praktykę w kierownictwie, dozorcze ruchu lub w ruchu zakładu górniczego albo w górniczej służbie mierniczo-geologicznej, określoną czasem jej trwania, specjalnością techniczną oraz zakresem wykonywanych czynności.”,
  - b) skreśla się pkt 5;
- 3) w § 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) odkrywkowe zakłady górnicze wydobywające kopaliny pospolite bez użycia materiałów wybuchowych”;
- 4) po § 3 dodaje się § 3a—3d w brzmieniu:

„§ 3a. Wymagania przewidziane w rozporządzeniu dla osób kierownictwa i dozoru ruchu w zakładach górniczych:

  - 1) podziemnych, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2, stosuje się odpowiednio do osób w zakładach prowadzących składowanie odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych i do osób w zakładach prowadzących roboty podziemne z zastosowaniem techniki górniczej w zakresie objętym przepisami wydanymi na podstawie art. 3 Prawa geologicznego i górniczego;
  - 2) odkrywkowych, o których mowa w § 3 pkt 3 i pkt 4, stosuje się odpowiednio do osób w zakładach górniczych wydobywających kopaliny odkrywkowo w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 3) odkrywkowych wydobywających kopaliny pospolite bez użycia materiałów wybuchowych, o których mowa w § 3 pkt 4, stosuje się odpowiednio do osób w zakładach, w których prowadzona jest działalność polegająca na wydobywaniu surowców mineralnych znajdujących się w odpadach po robotach górniczych i po procesach wzbogacania kopalin;
  - 4) wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, o których mowa w § 3 pkt 5, stosuje się odpowiednio do osób w:
    - a) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
    - b) zakładach prowadzących bezzbiornikowe magazynowanie substancji w górotworze,

c) zakładach wykonujących prace geologiczne, obejmujące roboty wykonywane w granicach obszaru górniczego utworzonego dla kopaliny podstawowej lub przy użyciu materiałów wybuchowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska przekracza 30 m, w tym również zakładach wykonujących takie prace geologiczne w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3b. Dla określenia wymagań przewidzianych do stwierdzenia kwalifikacji kierowników działów ruchu ustala się, że w poszczególnych rodzajach zakładów górniczych mogą występować w szczególności następujące działy ruchu:

- 1) w podziemnych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2: robót górniczych, energomechaniczny, mierniczo-geologiczny, wentylacji, tępień, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz szkolenia, przeróbki mechanicznej, ochrony środowiska, inwestycji,
- 2) w odkrywkowych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 3 i 4: robót górniczych, technologii górniczej, energomechaniczny, transportu technologicznego, mierniczo-geologiczny, inwestycji, techniki strzałowej, przeróbki, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska,
- 3) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi: robót górniczych, energomechaniczny, mierniczo-geologiczny, wierceń, budowlano-montażowy, inwestycji, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 3c. Dla określenia wymagań przewidzianych do stwierdzenia kwalifikacji osób dozoru ruchu ustala się, że w poszczególnych rodzajach zakładów górniczych mogą występować w szczególności następujące specjalności techniczne:

- 1) w podziemnych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2: górnicza — techniczna eksploatacja złóż, górnicza — wentylacja, górnicza — technika strzałowa, górnicza — tępiania, górnicza — geofizyka, górnicza — transport kolei podziemnych, mechaniczna — maszyn i urządzeń dołowych, mechaniczna — maszyn i urządzeń powierzchniowych, mechaniczna — wyciągów szybowych, mechaniczna — transport kolei na powierzchni, elektryczna — urządzeń dołowych, elektryczna — urządzeń powierzchniowych, teletechniczna, energetyczna, geologiczna, wiertnicza, hydrogeologiczna, miernicza, przeróbka mechaniczna, budowlana, ochrony środowiska,

2) w odkrywkowych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 3 i 4: górnicza, górnicza — technika strzałowa, elektryczna, energetyczna, teletechniczna i automatyki, mechaniczna, budowlana, geologiczna lub hydrogeologiczna, miernicza, przeróbka kopaliny, transport technologiczny, wiertnicza, ochrona środowiska,

3) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi: górnicza, wiertnicza, budowlano-montażowa, geofizyczna (z użyciem lub bez użycia materiałów wybuchowych), elektryczna, energetyczna, teletechniczna i automatyka, mechaniczna, miernicza, geologiczna lub hydrogeologiczna, przeróbka kopaliny, ochrona środowiska.

§ 3d. 1. Dla określenia wymagań przewidzianych do stwierdzania kwalifikacji osób kierownictwa i dozoru ruchu w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, o których mowa w § 3 pkt 5, ustala się następujący wykaz rodzajów wykonywanych robót:

- 1) wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego,
- 2) wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) wydobywanie metanu z węgla kamiennego,
- 4) wydobywanie siarki rodzimej,
- 5) wydobywanie soli kamiennej,
- 6) wydobywanie solanek, wód leczniczych i termalnych.

2. Dla określenia wymagań przewidzianych do stwierdzania kwalifikacji osób kierownictwa i dozoru ruchu w zakładach wykonujących prace geologiczne, obejmujące roboty wykonywane w granicach obszaru górniczego utworzonego dla kopaliny podstawowej lub przy użyciu materiałów wybuchowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska przekracza 30 m, w tym również zakładach wykonujących takie prace geologiczne w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, ustala się następujący wykaz rodzajów robót:

- 1) wykonywanie wierceń w ramach poszukiwania i rozpoznawania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego,
- 2) wykonywanie wierceń w ramach poszukiwania i rozpoznawania innych kopaliny niż wymienione w pkt 1 do głębokości:
  - a) 500 m,
  - b) głębszych niż 500 m,
- 3) wykonywanie wierceń w ramach poszukiwania i rozpoznawania wód podziemnych do głębokości:

- a) 100 m,
- b) 300 m,
- c) głębszych niż 300 m,

4) wykonywanie wierceń geologiczno-inżynierskich i sejsmicznych.”;

5) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Za praktykę w kierownictwie i dozorze ruchu lub w ruchu zakładu górniczego uważa się:

1) pracę w kierownictwie, w dozorze ruchu albo w ruchu zakładu górniczego w zakresie odpowiedniej specjalności technicznej, w tym samym rodzaju zakładów górniczych, wykonywaną po spełnieniu wymagań zawodowych określonych w § 2 pkt 4 lit. a),

2) pracę w kierownictwie, dozorze ruchu albo ruchu zakładu górniczego pod ziemią, jeżeli czynności w kierownictwie lub w dozorze ruchu mają być wykonywane w ruchu zakładu górniczego pod ziemią.”;

6) w § 7 w pkt 1 lit. a) i w pkt 2 wyrazy „wymagań naukowych” zastępuje się wyrazami „wymagań zawodowych, o których mowa w § 2 pkt 4 lit. a)”;

7) w tytule rozdziału 2 skreśla się wyrazy „naukowe i”;

8) w § 11:

a) w ust. 1 w pkt 1:

— lit. b) i c) otrzymują brzmienie:

„b) dyplom magistra inżyniera lub inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej czteroletniej praktyki w kierownictwie i w wyższym dozorze ruchu, w tym co najmniej dwuletniej praktyki w kierownictwie ruchu,

c) dyplom magistra geologii lub geofizyki i zaświadczenie odbycia co najmniej pięcioletniej praktyki w kierownictwie i w wyższym dozorze ruchu, w tym co najmniej trzyletniej praktyki w kierownictwie ruchu.”;

— dodaje się lit. d) w brzmieniu:

„d) świadectwo (dyplom) technika odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej ośmioletniej praktyki w kierownictwie i w wyższym dozorze ruchu, w tym co najmniej czteroletniej praktyki w kierownictwie ruchu.”;

b) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) w odkrywkowych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 4:

a) dyplom magistra inżyniera lub inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej półrocznej praktyki w średnim dozorze ruchu,

b) dyplom magistra geologii lub geofizyki i zaświadczenie odbycia co najmniej rocznej praktyki w średnim dozorze ruchu,

- c) świadectwo (dyplom) technika odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej rocznej praktyki w średnim dozorze ruchu,
- 3) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi:
- a) dyplom magistra inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu,
  - b) dyplom inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu,
  - c) dyplom magistra geologii lub geofizyki, zaświadczenie odbycia co najmniej pięcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu i świadectwo (dyplom) stwierdzające złożenie w wyższej szkole technicznej z wynikiem pozytywnym egzaminu uzupełniającego, zgodnie z programem ustalonym dla magistrów inżynierów w odpowiedniej specjalności technicznej,
  - d) świadectwo (dyplom) technika odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej ośmioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu.”;
- c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Osoby legitymujące się dyplomem lub świadectwem określonym w ust. 1 pkt 1 lit. b), c) i d) ubiegające się o stwierdzenie kwalifikacji kierownika ruchu zakładu górniczego lub kierownika działu robót górniczych w odkrywkowych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 3, są obowiązane do przedstawienia świadectwa stwierdzającego złożenie w wyższej szkole technicznej z wynikiem pozytywnym egzaminu uzupełniającego z zakresu stosowania materiałów wybuchowych, zgodnie z programem ustalonym dla absolwentów studiów magisterskich na kierunku górnictwo i geologia (magister inżynier górnik).”;
- 9) w § 12 w ust. 1 w pkt 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) dyplom inżyniera i zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu, a w odniesieniu do kierownika działu wentylacji ponadto świadectwo stwierdzające złożenie w wyższej szkole technicznej z wynikiem pozytywnym egzaminu uzupełniającego, o którym mowa w § 10 pkt 2.”;
- 10) w § 13 w pkt 3 lit. a) otrzymuje brzmienie:
- „a) dyplom magistra inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki w średnim dozorze ruchu.”;
- 11) w § 14 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2) w odkrywkowych zakładach górniczych i w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, o których mowa w § 3 pkt 3 i 5:
- a) dyplom magistra inżyniera lub inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej, dyplom magistra geologii lub magistra geofizyki i zaświadczenie odbycia co najmniej półrocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego,
  - b) świadectwo (dyplom) technika odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego,
  - c) świadectwo zasadniczej szkoły zawodowej lub świadectwo mistrza odpowiedniej specjalności technicznej oraz zaświadczenie odbycia co najmniej sześciomiesięcznej praktyki w niższym dozorze ruchu,
- 3) w odkrywkowych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 4:
- a) dyplom magistra inżyniera lub inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej, dyplom magistra geologii lub magistra geofizyki i zaświadczenie odbycia co najmniej trzymiesięcznej praktyki w niższym dozorze ruchu,
  - b) świadectwo (dyplom) technika odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej sześciomiesięcznej praktyki w niższym dozorze ruchu,
  - c) świadectwo zasadniczej szkoły zawodowej lub świadectwo mistrza odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki w niższym dozorze ruchu.”;
- 12) w § 15 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) w podziemnych zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2:
- a) dyplom magistra inżyniera lub inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego,
  - b) dyplom magistra geologii lub magistra geofizyki oraz zaświadczenie odbycia co najmniej rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego,
  - c) świadectwo (dyplom) technika odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie odbycia co najmniej rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego,
- 2) w odkrywkowych zakładach górniczych i zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, o których mowa w § 3 pkt 3 i 5:
- a) dyplom magistra inżyniera lub inżyniera odpowiedniej specjalności technicznej, dyplom magistra geologii lub magistra geofizyki i zaświadczenie odbycia co najmniej półrocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego,
  - b) świadectwo (dyplom) technika odpowiedniej specjalności technicznej i zaświadczenie

- odbycia co najmniej rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego,
- c) świadectwo zasadniczej szkoły zawodowej lub świadectwo mistrza odpowiedniej specjalności technicznej oraz zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki w ruchu zakładu górniczego.”;
- 13) w § 16 skreśla się wyraz „naukowe” oraz przecinek przed tym wyrazem;
- 14) w § 18 w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) nazwisko i imię, datę i miejsce urodzenia oraz miejsce zamieszkania,
- 2) oznaczenie stanowiska w kierownictwie ruchu lub szczebla dozoru ruchu, specjalności technicznej oraz rodzaju zakładów górniczych, a w razie ubiegania się o stwierdzenie kwalifikacji w zakładach górniczych, o których mowa w § 3 pkt 5, także rodzaju wykonywanych robót.”;
- 15) w § 19 w ust. 1 skreśla się wyrazy „naukowych i”;
- 16) § 20 otrzymuje brzmienie:
- „§ 20. 1. Komisja egzaminacyjna przeprowadza egzamin w zakresie obejmującym znajomość przepisów prawa geologicznego i górniczego oraz znajomość określonego rodzaju zakładów górniczych i występujących w nich zagrożeń.
2. W skład komisji, o której mowa w ust. 1, wchodzi:
- 1) przewodniczący składu, którym jest przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub wyznaczony przez niego zastępca,
- 2) nie mniej niż dwaj i nie więcej niż czterech członkowie składu, wyznaczeni przez przewodniczącego komisji, posiadający odpowiednie przygotowanie w specjalności, w jakiej ma być wydane stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności w kierownictwie lub dozorcze albo posiadający wykształcenie prawnicze.
3. O wyniku egzaminu decyduje komisja większością głosów, określając go jako „pozytywny” albo „negatywny”. W razie równej liczby głosów, o wyniku egzaminu decyduje głos przewodniczącego składu.”;

17) w § 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący i członkowie składu.”;

18) w tytule rozdziału 3 skreśla się wyrazy „naukowe i”;

19) w § 25 pkt 1 i 3 otrzymują brzmienie:

„1) dyplom magistra inżyniera geodety górniczego lub magistra inżyniera górnika o specjalności miernictwo górnicze oraz zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej,”

„3) dyplom inżyniera geodety górniczego lub inżyniera górnika o specjalności miernictwo górnicze oraz zaświadczenie odbycia co najmniej czteroletniej praktyki w górniczej służbie mierniczo-geologicznej,”;

20) w § 27 w ust. 1 skreśla się wyraz „naukowe” oraz przecinek przed tym wyrazem.

§ 2. 1. W okresie pięciu lat od wejścia w życie rozporządzenia przedsiębiorca może, za zgodą dyrektora okręgowego urzędu górniczego wyrażoną w drodze decyzji, powierzyć stanowisko zastępcy kierownika ruchu podziemnego zakładu górniczego osobie, która przedstawi:

1) dyplom ukończenia studiów magisterskich na kierunku górnictwo i geologia (mgr inż. górnik) oraz:

a) świadectwo stwierdzenia kwalifikacji kierownika działu robót górniczych w podziemnych zakładach górniczych lub kierownika działu wentylacji w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny i zaświadczenie odbycia co najmniej rocznej praktyki na tych stanowiskach,

b) świadectwo stwierdzenia kwalifikacji do zastępowania kierownika działu robót górniczych w podziemnych zakładach górniczych i zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki na tym stanowisku,

2) dyplom ukończenia studiów zawodowych na kierunku górnictwo i geologia (inż. górnik) oraz:

a) świadectwo stwierdzenia kwalifikacji kierownika działu robót górniczych w podziemnych zakładach górniczych lub kierownika działu wentylacji w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny i zaświadczenie odbycia co najmniej dwuletniej praktyki na tych stanowiskach,

b) świadectwo stwierdzenia kwalifikacji do zastępowania kierownika działu robót górniczych w podziemnych zakładach górniczych i zaświadczenie odbycia co najmniej trzyletniej praktyki na tym stanowisku.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, dyrektor okręgowego urzędu górniczego wydaje po stwierdzeniu znajomości przez kandydata podziemnego zakładu górniczego i występujących w nim zagrożeń w stopniu wymaganym od kierownika ruchu tego zakładu.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: w z. J. Markowski